

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2017/1252

2017 m. liepos 11 d.

kuriuo remiamas cheminės saugos ir saugumo stiprinimas Ukrainoje laikantis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 1540 (2004) dėl masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinių priemonių neplatavimo įgyvendinimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2003 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Taryba priėmė ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją, kurios II skyriuje pateiktas kovos su tokiu platinimu priemonių, kurių reikia imtis Sąjungoje ir trečiojoje šalyse, sąrašas;
- (2) Sąjunga aktyviai įgyvendina tą strategiją ir vykdo jos III skyriuje išvardytas priemones, visų pirma teikdama finansinius išteklius daugiašalių institucijų vykdomiems konkrečioms projektams remti, teikdama techninę pagalbą valstybėms ir dalydamasi su jomis patirtimi plataus spektro neplatavimo priemonių srityje bei stiprindama Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos vaidmenį;
- (3) 2004 m. balandžio 28 d. JT Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1540 (2004) (toliau – JT ST rezoliucija 1540 (2004)) – pirmą tarptautinį dokumentą, kuriame integruotai ir išsamiai nagrinėjami klausimai, susiję su masinio naikinimo ginklais, jų siuntimo į taikinių priemonėmis ir susijusiomis medžiagomis. JT ST rezoliucijoje 1540 (2004) visoms valstybėms nustatyti saistantys įpareigojimai, kuriais siekiama užkirsti kelią nevalstybiniam subjektams įsigyti tokių ginklų ir su jais susijusių medžiagų bei juos nuo to atgrasyti. JT ST rezoliucija 1540 (2004) JT Saugumo Taryba taip pat nusprendė, kad visos valstybės turi imtis veiksmingų priemonių ir jas vykdyti, kad įdiegtų vidaus kontrolę siekiant užkirsti kelią branduolinių, cheminių ir biologinių ginklų ir jų siuntimo į taikinių sistemų platinimui, be kita ko, įdiegdamos tinkamą susijusių medžiagų kontrolę;
- (4) visuotinis prisijungimas prie Cheminio ginklo uždraudimo konvencijos ir JT ST 1540 (2004) ir visiškai jų įgyvendinimas yra vienas iš Ukrainos prioritetų masinio naikinimo ginklų neplatavimo srityje, ypač jai 2016–2017 m. laikotarpiu būnant nenuolatine JT Saugumo Tarybos nare;
- (5) Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimas ⁽¹⁾ (toliau – Asociacijos susitarimas) buvo pasirašytas 2014 m. kovo 21 d. ir birželio 27 d. Asociacijos susitarime numatytas, *inter alia*, paspartintas Ukrainos teisės aktų suderinimas su atitinkamais Sąjungos teisės aktais, įskaitant teisės aktus dėl kliūčių, trukdančių visapusiškai įgyvendinti JT ST rezoliuciją 1540 (2004), pašalinimo. Atskiros asociacijos susitarimo dalys laikinai taikomos nuo 2014 m. lapkričio mėn. ir 2016 m. sausio mėn.;
- (6) pagal Ukrainos Vyriausybės Asociacijos susitarimo 2014–2017 m. įgyvendinimo planą Ukraina įsipareigojo parengti nuostatas dėl didelių avarių, susijusių su pavojingomis medžiagomis, kontrolės. Ukrainos ministrų kabinetas taip pat nusprendė gerinti cheminę saugą ir saugumą ir parengti teisėkūros bei reglamentavimo priemones pavojingų cheminių medžiagų saugaus tvarkymo reikalavimų laikymosi ir neteisėto pavojingų cheminių produktų pardavimo prevencijos srityje;

⁽¹⁾ Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimas (OL L 161, 2014 5 29, p. 3).

- (7) 2014 m. gruodžio 11–12 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), remiama JT Nusiginlavimo reikalų biuro (JT NRB), Ukrainos chemikų sąjungos ir Tarptautinio cheminės saugos ir saugumo centro (ICSSS), Kijeve surengė nacionalines apskritojo stalo diskusijas tema „Pajėgumai cheminės saugos ir saugumo srityje Ukrainoje ir Ukrainos integruotos cheminės saugos ir saugumo programos (toliau – ICSSP) rengimas, įskaitant JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo skatinimą“. Į šias apskritojo stalo diskusijas susirinko įvairių suinteresuotųjų subjektų atstovai iš Ukrainos ir tarptautinių partnerių, o jų rezultatai buvo patvirtinti priėmus rekomendacijas;
- (8) 2015 m. vasario 24–26 d. Vienoje įvyko pagrindinių suinteresuotųjų subjektų ir tarptautinių partnerių susitikimas Ukrainos ICSSP rengimo, įskaitant JT ST rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo skatinimą, klausimais. Dalyviai iš Ukrainos susitarė dėl veiksmų gairių siekiant parengti Ukrainos ICSSP;
- (9) todėl ESBO sekretoriatas, glaudžiai bendradarbiaudamas su kompetentingomis Ukrainos valdžios institucijomis, parengė projektų pasiūlymus ir pateikė Sąjungai, kad jie būtų finansuojami BUSP biudžeto lėšomis;
- (10) ESBO sekretoriatui turėtų būti pavestas projektų, vykdytinų pagal šį sprendimą, techninis įgyvendinimas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Kad būtų propaguojama taika ir saugumas, taip pat veiksmingas daugiašališkumas pasauliniu ir regioniniu lygmenimis, Sąjunga siekia šių tikslų:
 - a) stiprinti taiką ir saugumą Sąjungos kaimynystėje mažinant neteisėtos prekybos kontroliuojamomis ir nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis keliamą grėsmę ESBO regione, visų pirma Ukrainoje;
 - b) remti veiksmingą daugiašališkumą regioniniu lygmeniu remiant ESBO veiksmus, kuriais siekiama didinti kompetentingų Ukrainos valdžios institucijų gebėjimus užkirsti kelią neteisėtai prekybai kontroliuojamomis ir nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis, laikantis įpareigojimų pagal JT ST rezoliuciją 1540 (2004).
2. Siekdama įgyvendinti 1 dalyje nurodytus tikslus, Sąjunga imasi šių priemonių:
 - a) Ukrainos reglamentavimo sistemos cheminės saugos ir saugumo srityje gerinimas;
 - b) Ukrainos nacionalinio ekspertinio centro, kuris identifikuotų kontroliuojamas ir nuodingąsias chemines medžiagas, įsteigimas;
 - c) kontroliuojamų ir nuodingųjų cheminių medžiagų tarpvalstybinio judėjimo kontrolės stiprinimas.

Išsamus pirmoje pastraipoje nurodytų priemonių aprašymas pateikiamas priede.

2 straipsnis

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) yra atsakingas už šio sprendimo įgyvendinimą.
2. 1 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų priemonių techninį įgyvendinimą vykdo ESBO sekretoriatas. Jis vykdo tą užduotį vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis su ESBO sekretoriatu sudaro būtinus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytoms priemonėms įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 431 156,90 EUR.
2. Iš 1 dalyje nurodytos sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, kad 2 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai tvarkomos. Tuo tikslu ji sudaro finansavimo susitarimą su ESBO sekretoriatu. Susitarime nustatoma, kad ESBO sekretoriatas turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, atsižvelgiant į jo dydį.
4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija stengiasi kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą finansavimo susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus to proceso metu ir finansavimo susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

Vyriausiasis įgaliotinis Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitą, parengtą remiantis reguliariai rengiamomis ESBO sekretoriato ataskaitomis. Taryba tų ataskaitų pagrindu atlieka įvertinimą. Komisija teikia informaciją dėl 1 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų priemonių finansinių aspektų.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams nuo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo dienos arba praėjus šešioms mėnesiams nuo šio sprendimo priėmimo dienos, jeigu per tą laikotarpį nesudaromas joks finansavimo susitarimas.

Priimta Briuselyje 2017 m. liepos 11 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
T. TÕNISTE

PRIEDAS

Cheminės saugos ir saugumo stiprinimas Ukrainoje pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1540 (2004)

1. Bendroji informacija

Cheminė ginklų arba cheminių medžiagų kaip ginklų naudojimas, kai tai daro nevalstybiniai subjektai, tapo realia grėsme. Atsižvelgiant į dabartinės saugumo aplinkybes, neteisėto cheminių medžiagų naudojimo arba išpuolių prieš cheminius įrenginius grėsmė ir rizika kelia rimtą pavojų saugumui, ekonomikai, sveikatai ir aplinkai Ukrainoje. Todėl Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO), remiama Jungtinių Tautų (JT) nusiginklavimo reikalų biuro (JT NRB), Ukrainos chemikų sąjungos ir Tarptautinio cheminės saugos ir saugumo centro (ICSSS), 2014 m. gruodžio 11–12 d. Kijeve surengė nacionalines apskritojo stalo diskusijas tema „Pajėgumai cheminės saugos ir saugumo srityje Ukrainoje ir Ukrainos integruotos cheminės saugos ir saugumo programos (toliau – ICSSP) rengimas, įskaitant Jungtinių Tautų Saugumo tarybos (JT ST) rezoliucijos 1540 (2004) įgyvendinimo skatinimą“.

Imantis tolesnių veiksmų, 2015 m. vasario 24–26 d. Vienoje buvo surengtas susitikimas dėl ICSSP Ukrainoje. Nacionaliniai dalyviai susitarė dėl veiksmų gairių dėl ICSSP. Pirmiausia tarptautiniai ekspertai atliko išsamią cheminės saugos ir saugumo Ukrainoje peržiūrą (toliau – išsami peržiūra). Išsamos peržiūros metu, be kita ko, buvo išanalizuota bendra cheminės saugos ir saugumo politika Ukrainoje, pavojingų cheminių medžiagų transportavimo sauga ir saugumas, pavojingų cheminių medžiagų analizės infrastruktūra ir techniniai pajėgumai, pavojingų cheminių medžiagų judėjimo kontrolė kertant sieną ir muitinis tikrinimas ir nacionalinės pramonės vykdomos cheminių medžiagų gamybos, saugojimo ir naudojimo sauga ir saugumas.

Po šios peržiūros ESBO, siekdama paremti ICSSP Ukrainoje, parengė tris projektus. Jie buvo parengti bendradarbiaujant su atitinkamomis Ukrainos valdžios institucijomis. Visus projektus numatoma įgyvendinti laikantis atitinkamų Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimo (toliau – Asociacijos susitarimas) įgyvendinimo plano nuostatų.

2. Tikslai

Bendras šio sprendimo tikslas – remti ESBO projektus, kuriais siekiama stiprinti cheminę saugą ir saugumą Ukrainoje vadovaujantis JT ST rezoliucija 1540 (2004) ir Asociacijos susitarimu, reikšmingai prisidedant prie ICSSP Ukrainoje. Visų pirma šiuo sprendimu siekiama sumažinti neteisėtos prekybos kontroliuojamomis ir nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis keliamą grėsmę ESBO regione, ypač Ukrainoje, ir taip skatinti taiką ir saugumą Sąjungos kaimynystėje.

3. Projektų apibūdinimas

3.1. 1-as projektas: Ukrainos reguliavimo sistemos cheminės saugos ir saugumo srityje gerinimas

3.1.1. Projekto tikslas

— Gerinti Ukrainos teisės aktų ir reglamentavimo bazę cheminio saugumo ir saugos srityje, tai įgyvendinant kaip ICSSP dalį, laikantis įsipareigojimų pagal JT ST rezoliuciją 1540 (2004).

3.1.2. Projekto apibūdinimas

— Siekdamas remti Ukrainos Vyriausybės įstaigas kovojant su nuodingųjų cheminių medžiagų naudojimo netinkamais tikslais grėsme, ESBO ir Ukrainos kompetentingos institucijos nustatė keturis prioritetinius dokumentus, susijusius su cheminės saugos ir saugumo didinimą reglamentuojančiais teisės aktais:

— Techninis reglamentas dėl saugaus ir patikimo cheminių produktų valdymo,

— Techninis reglamentas dėl pavojingų cheminių medžiagų klasifikavimo ir ženklavimo,

— Ukrainos įstatymo dėl didelės rizikos įstaigų pakeitimai,

— Ukrainos ministrų kabineto nutarimas dėl didelės rizikos įstaigų identifikavimo ir jų saugumo deklaracijų.

3.1.3. Numatomi projekto rezultatai

- Įgyvendinant projektą bus parengti keturi 3.1.2 punkte nurodyti dokumentai, kad juos būtų galima priimti ir įtraukti į reguliavimo ir teisės aktų sistemą.

3.1.4. Projekto naudos gavėjai

- Ukrainos ekonominio vystymosi ir prekybos ministerija.
- Ukrainos valstybinė nepaprastųjų situacijų tarnyba.

3.2. 2-asis projektas: Ukrainos nacionalinio ekspertinio centro, kuris identifikuotų kontroliuojamas ir nuodingąsias chemines medžiagas, įsteigimas

3.2.1. Projekto tikslas

- Geresnis Ukrainos valdžios institucijų gebėjimas identifikuoti nuodingąsias chemines medžiagas bei jų pirmtakus ir vykdyti neteisėto jų naudojimo ekspertinius tyrimus; tai įgyvendinama kaip Ukrainos ICSSP dalis, laikantis įsipareigojimų pagal JT ST rezoliuciją 1540 (2004).

3.2.2. Projekto apibūdinimas

- Pagal išsamios peržiūros rekomendaciją ir Ukrainos sveikatos ministerijai patvirtinus, nacionalinis ekspertinis centras galėtų būti įsteigtas remiantis jau esamu mokslinių tyrimų centru. Tačiau to mokslinių tyrimų centro laboratorijoms trūksta tinkamo reglamentavimo pagrindo, standartinių veiklos procedūrų, kaip teikti paslaugas suinteresuotosioms valdžios institucijoms ir privačiojo sektoriaus organizacijoms, taip pat konkrečių didelės skiriamosios gebos cheminės analizės priemonių siekiant tiksliai bei patikimai aptikti ir identifikuoti pavojingas chemines medžiagas. Todėl projektas padės sukurti visapusiškai veikiančią nacionalinę ekspertinį centrą, įskaitant didelės skiriamosios gebos cheminės analizės priemonių įsigijimą ir tinkamą laboratorijos personalo mokymą.

3.2.3. Numatomi projekto rezultatai

- Įsteigtas nacionalinis ekspertinis centras, kuris identifikuotų kontroliuojamas ir nuodingąsias chemines medžiagas; jis integruotas į nacionalines ir tarptautines reagavimo į cheminę grėsmę sistemas.
- Atnaujinta mokslinių tyrimų centro laboratorinė įranga.
- Nacionalinis ekspertinis centras įtrauktas į tarptautinę sistemą.
- Parengtas laboratorijos personalas.

3.2.4. Projekto naudos gavėjai

- Ukrainos sveikatos ministerija.

3.3. 3-iasis projektas: Kontroliuojamų ir nuodingųjų cheminių medžiagų tarpvalstybinio judėjimo kontrolės stiprinimas

3.3.1. Projekto tikslas

- Geresnė sienų kontrolė ir geresnis tranzitu vežamų cheminių medžiagų Ukrainoje stebėjimas, laikantis įsipareigojimų pagal JT ST rezoliuciją 1540 (2004).

3.3.2. Projekto apibūdinimas

- Kaip nurodyta išsamioje peržiūroje, reikia griežtinti tarpvalstybinio nuodingųjų cheminių medžiagų judėjimo vidaus kontrolę ir stiprinti nacionalinius gebėjimus šioje srityje. Taigi, šiuo projektu siekiama įdiegti tinkamas oficialias nacionalines mokymo sistemas ir mokyti mokytojus iš Ukrainos valstybinės sienos apsaugos tarnybos ir Ukrainos valstybės mokesčių tarnybos kontroliuojamų ir nuodingųjų cheminių medžiagų, kertančių Ukrainos valstybės sieną, nustatymo ir identifikavimo srityje. Tai suteiks Ukrainos valdžios institucijoms tvarių žinių ir geriausios praktikos apie cheminės saugos bei saugumo procedūras ir kontroliuojamų bei nuodingųjų cheminių medžiagų krizių valdymą, kuriant su Sąjunga suderintas nacionalines standartines veiklos procedūras, nustatant tarptautinius standartus ir praktiką šioje srityje, vykdamas teorinio modeliavimo pratybas ir pratybas prie sienų realiomis sąlygomis ir kt. Projektu taip pat bus padedama gerinti eksporto kontrolę, Ukrainos muitinės įstaigoms užtikrinant, kad būtų laikomasi Sąjungos dvejopo naudojimo prekių kontrolės sąrašo reikalavimų.

- Nustatytos šios veiksmų sritys:
 - tranzitu vežamų cheminių medžiagų analizė ir stebėjimas,
 - sienų kontrolė ir neteisėta prekyba,
 - švietimas ir informuotumas,
 - atitinkamų administracinių ir veiklos taisyklių, susijusių su sauga ir saugumu, įdiegimas,
 - pagalbos tarnybų reagavimas, įvykus avarijoms tranzito metu.

3.3.3. Numatomi projekto rezultatai

- Parengtos Ukrainos valstybinės mokesčių tarnybai ir Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnybai skirtos nacionalinės mokymo programos dėl cheminės saugos, saugumo ir krizių valdymo, susijusio su tarpvalstybiniu kontroliuojamų ir pavojingų cheminių medžiagų judėjimu per sausumos sienos perėjimo punktus, jūrų uostus ir oro uostus.
- Parengtas personalas, įskaitant nacionalinius instruktorius iš Valstybinės mokesčių tarnybos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos, taip pat transportavimo įstaigos reglamentavimo, valdymo ir veiklos lygmenimis.
- Sugriežtinta eksporto kontrolė ir vykdymo užtikrinimo gebėjimai kontroliuoti tarpvalstybinį kontroliuojamų ir pavojingų cheminių medžiagų judėjimą per sausumos sienos perėjimo punktus, jūrų uostus ir oro uostus.

3.3.4. Projekto naudos gavėjai

- Ukrainos valstybinė mokesčių tarnyba.
- Ukrainos valstybės sienos apsaugos tarnyba.

4. Administracinė parama projektų įgyvendinimui

Specialus personalas ESBO sekretoriате ir ESBO projektų koordinatoriaus Ukrainoje biure koordinuos ir valdys 3 skirsnyje nurodytą projektinę veiklą, kad būtų toliau plėtojama Ukrainos partnerių bendradarbiavimo sistema, įskaitant naujų projektų pasiūlymų ir nacionalinių priemonių rengimą.

Pagalbinis personalas vykdys šias užduotis:

- projektų valdymas visais projekto ciklo etapais,
- kasdienė projektų finansinė priežiūra,
- techninės ir teisinės patirties teikimas, parama vykdant didesnius viešuosius pirkimus, kitų tarptautinių organizacijų įtraukimas, patvirtintų projektų rezultatų kokybės užtikrinimas ir kokybės kontrolė, Sąjungos informavimas apie visą veiklą pagal cheminės saugos ir saugumo programą,
- parama Ukrainos valdžios institucijoms rengiant naujas nacionalines priemones pagal ICSSP, laikantis JT ST rezoliucijos 1540 (2004).

5. Trukmė

Visa numatoma projektų trukmė – 36 mėnesiai.

6. Techninio įgyvendinimo subjektas

Šio sprendimo techninis įgyvendinimas bus pavestas ESBO sekretoriatui. ESBO sekretoriatas veiksmus pagal šį sprendimą įgyvendins bendradarbiaudamas su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir agentūromis, visų pirma siekdamas užtikrinti veiksmingą sinergiją ir išvengti Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos veiklos pagal Cheminio ginklo uždraudimo konvenciją dubliavimą.

7. Ataskaitų teikimas

ESBO sekretoriatas rengs reguliarias ataskaitas ir ataskaitas užbaigus vykdyti kiekvieną apibūdintą veiksmą. Galutinės ataskaitos turėtų būti pateiktos Sąjungai ne vėliau kaip per šešias savaites nuo atitinkamo veiksmo užbaigimo.

8. Iniciatyvinis komitetas

Šių projektų iniciatyvinį komitetą sudarys vyriausiojo įgaliotinio atstovas ir šio priedo 6 skirsnyje nurodyto projektą įgyvendinančio subjekto atstovas. Iniciatyvinis komitetas reguliariai, bent kartą per 6 mėnesius, peržiūrės, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, be kita ko, pasitelkdamas elektronines ryšio priemones.

Bendros projektų išlaidos – 1 431 156,90 EUR.

9. Bendrų projekto išlaidų sąmata ir Sąjungos finansinis įnašas

Bendros projektų išlaidos – 1 431 156,90 EUR.
